

INGLIZ TILIDAGI ONLAYN TA'LIM RESURSLARINING TIL O'RGANISHDAGI AHAMIYATI

Xakimova E'zoza Abdurahimovna

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Gmail: abdurahimmustafayev02@gmail.com

Ilmiy rahbar: **Zubaydova Nilufar Ne'matullayevna**

Annotatsiya: Bu maqolada ingliz tilini o'qitishda onlayn ta'lif resurslarining foydali tomonlari ko'rsatilgan. Bu tomonlar turli xil bo'lib, misol uchun onlayn platformalar va darsliklar, interaktiv darslar va o'quv dasturlari kabi. Onlayn ta'lif resurslaridan foydalanish uni o'qituvchilar uchun oson qiladi va o'quvchilar bilimlarini yanada yaxshilashga yordam beradi. Bu maqola ingliz tili o'qituvchilari uchun qulaydir.

Kalit so'zlar: ingliz tili, onlayn, interaktiv, o'quvchi, til, platforma, o'qituvchi, resurs, auditorium, ilova.

Ingliz tilidagi ta'lif resurslari zamonaviy o'qitish jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Ushbu resurslar talabalarga tilni o'zlashtirishda, kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishda va madaniyatlarni tushunishda yordam beradi. Onlayn platformalar, video darslar, mobil ilovalar va elektron kitoblar kabi turli xil manbalar orqali, o'quvchilar individual ehtiyojlariga mos ravishda ta'lif olishlari mumkin. Bugungi kunda, globalizatsiya va texnologik taraqqiyot natijasida ingliz tili ta'lifida foydalilaniladigan resurslar nafaqat bilim olish, balki tilni amaliyotda qo'llash imkoniyatlarini ham kengaytirmoqda. Shunday qilib, ingliz tilidagi ta'lif resurslari nafaqat o'qituvchilar, balki talabalarning muvaffaqiyati uchun muhim vositalar sifatida xizmat qiladi. Bunda eng ishonchli ta'lif resurslari Xalqaro ta'lif resurslari deb topilgan. Xalqaro ta'lif resurslari xususan: onlayn platformalar, darsliklar va elektron kitoblar, video darslar, mobil ilovalar, podcastlar, interaktiv o'yinlar, ta'lif forumlari, tadqiqod va ilmiy maqolalarini o'z ichiga qamrab oladi.

Bugungi kunda o'quvchilar yangi til o'rganishda bir qancha qiyinchilik va muammolar ga duch kelishi, albatta, tabiiy holat. Grammatik qoidalarni o'zlashtirish, jumla tuzilishini tushunish, yangi so'zlarni eslab qolish va ularni kontekstdan foydalanish zarurati o'quvchilar uchun muammo tug'dirishi mumkun. Bundan tashqari to'g'ri talaffuzni o'zlashtirish va aksent bilan kurashish, o'zini ifoda etish va boshqa insonlat bilan muloqot qilishda ishtirok etish ham qiyin bo'lishi mumkun. Bunday muammolar ga qo'shimcha tariqasida: o'qish jarayonida

motivatsiyani saqlashda yuzaga keladigan qiyinchiliklar, maktab yoki institut tomonidan taqdim etilayotgan darslarning cheklanganligi, o'zgaruvchan muhitda diqqat va e'tiborni saqlash kabi qiyinchiliklarni qo'shimcha qilish mumkun. Aynan shunday qiyinchiliklarni yengish uchun o'quvchilar qo'shimcha resurslardan foydalanishlari yaxshi samara beradi.

Xo'sh qanday onlayn platformalar ingliz tilini o'rghanish uchun samarali hisoblanadi?

- *Duolingo*: o'z-o'zini o'rgatish uchun interaktiv darslar;
- *Babbel*: kontekstual mashqlar orqali tilni o'rghanish;
- *Memrise*: so'zlarni t va iboralarni o'rghanishga yordam beradigan ilova;
- *Hello Talk*: til amashish va boshqa foydalanib hilarious bilan muloqot qilish uchun;
- *Google Scholar*: tadqiqod va ilmiy maqolalar hamda ingliz tilida ta'lif metodologiyas;

Bu kabi platformalar bilan mustaqil tarzda til bo'yicha mahoratni oshirish ancha qulay va samarali deb topilgan. Bunga yaqqol misol qilib ESL podkastni olishimiz mumkun. Dunyoning bir qancha davlatlaridagi ingliz tili o'rghanuvchilari bu podkast haqida ijobiy fikr qoldirishgan. Podkast eshitish orqali o'rghanuvchilarning so'z boyliklari va eshitish mahorati bir necha darajaga oshishi tasdiqlangan. Bu kabi onlayn resurslar faqatgina o'quvchi yoshlar uchun emas balki o'qituvchilar uchun ham bir qancha foydali. Bunga yaqqol misol Teachers pay Teachers(TpT)–ta'lif forumidir. Teachers pay Teachers bu– o'qituvchilar va ta'lif mutaxassislari o'z bilimlari va materiallarni sotish va amashish uchun mo'ljallangan onlayn platforma va bu platforma day o'qituvchilar o'z dars rejalari, materiallari, testlari va boshqa ta'lif resurslarini yaratib sotishlari mumkun. Uning asosiy jihatlaridan biri maasadli auditoriya bo'lib, asosiy foydalanuvchilar o'qituvchilar, tarbiyachilar va ta'lif mutaxassislari hisoblanadi. TpT o'qituvchilar o'rtasida tajriba almashish va hamkorlik qilish imkoniyatini beradi, bu esa ta'lif jarayonini yanada boyitadi. O'qituvchilar o'z materiallarini yuklashda va marketing qilishda o'z ijodkorliglarini namoyon etishlari mumkun. TpT da reytinglar va sharhlar orqali resurslar haqida ma'lumot olish imkoniyati mavjud, bu esa xarid qilish jarayonini osonlashtiradi.

Bu kabi onlayn platformalar orqali til o'rGANIB natijaga erishayotganlar yetarlicha. Aynan Naomi Ba ismli Kolumbiyalik shaxs o'zining shaxsiy Facebook kanalida ingliz tilida gapirish mahoratini oshirish day "Rashel's English" nomli you tube kanalidan foyda olganligi haqida bayon etgan."English with Vanessa "nomli

you tube kanali orqali ham dunyoning turli chekkasidagi insonlar ingliz tilidagi talaffuzini yaxshilaganligi haqida natijalar mavjud. Shu va shu kabi onlayn resurslar orqali til bo'yicha natijaga erishganlar va foyda olganlar soni dunyo miqyosida kengayib bormoqda.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tilidagi ta'lim resurslari o'rganishni samarali va qiziqarli qilish uchun juda muhimdir. Ushbu resurslar orqali talabalar o'z ko'nikmalarini rivojlantirish, ingliz tilini erkin o'rganishlari mumkun. Hozirgi kunda bu resurslardan foydalanish nafaqat tilni o'rganish, balki madaniyatkarni tushunish va global muloqotda ishtirok etish imkoniyatini beradi. Onlayn forumlar, vebinarlar va ijtimoiy tarmoqlardagi guruhlar orqali fikr almashish, tajriba o'rganish imkoniyatlarini yaratadi. Ingliz tili ko'plab xalqaro platformalarda asosiy til sifatida ishlatalishi global muloqotda ishtirok etish uchun zaruriy ko'nikmalarni rivojlantiradi. Bugungi kunda onlayn platformalar va resurslarning ommaviyligi ortib borayotganligi sababli ingliz tilini o'rganuvchilar endi til o'rganish maqsadlariga yanada samarali erishishda yordam beradigan ko'plab materiallardan foydalanishlari mumkun. Innovatsion vositalar va o'qitish usullarining rivojlanishi ham til o'rganish jarayonini yanada qiziqarliroq qildi, bu esa o'qituvchilarga har qachongidan ham tezroq malakaga erishishga yordam beradi. Ushbu ko'plab afzalliklarni hisobga olgan holds axborot texnologiyalari butun dunyo bo'ylab ingliz va boshqa tillarni o'rganishda hal qiluvchi rol o'ynashda davom etishi aniq.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. N. N Zubaydova "The Role Of Country Studies In Teaching English". Theoretical & Applied Science, 310-312, 2020
2. M Orzikulova, G Rustamova "Methods Of Improving Speaking Skills For Kids" Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit, 151-154, 2024
3. A Ziyodullayeva, S Saidabrorova, H Akhmedova "Maktabgacha Va Boshlang'ich Ta'limda Ingliz Tilini Rivojlantirish". Бюллетень студентов нового Узбекистана 1 (5 Part 2), 172-175, 2023
4. H S Gafforov, N N Zubaydova Gender and its effect on language acquisition Academic research in educational sciences 2 (5), 217-220, 2021
5. R. A Utkurovich, R. G Utkurovna. "Teaching English Language To Primary Level Pupils At School" Ijodkor O'qituvchi 3 (36), 103-105, 2024
6. N N Zubaydova How to teach vocabulary Nofilolog oliv o'quv yurtlarida chet tilini o'qitishda uchraydgan muammolar ..., 2019
7. G. U Rustamova Lingvistik Pragmatikaning Birliklari Филологические науки 11, 0.

8. Valieva, N. (2022). Marie-Laure Derat, L'énigme d'une dynastie sainte et usurpatrice dans le royaume chrétien d'Éthiopie du XIe au XIIIe siècle. *Aethiopica*, 25, 258-261.
9. Валиева, Н. (2021). «Житие Лалибэлы»: новые перспективы исследования. *Библия и христианская древность*, 3(11), 197-214.
10. Valieva, N. (2021). Prof. Geta (t) chew Haile:(approx. 04/19/1931–June 10, 2021). *Scrinium*, 17(1), 16-19.
11. Valieva, N., & Liuzzo, P. M. (2021). Giving Depth to TEI-Based Descriptions of Manuscripts: The Golden Gospel of Ham. *Aethiopica*, 24, 175-211.
12. Valieva, N. (2020). The Manuscript Book in the Traditional Culture of Ethiopia, written by Platonov Vyačeslav Michajlovič, 2017. *Scrinium*, 16(1), 410-412.
13. Valieva, N. (2020). Getatchew Haile, The Ethiopian Orthodox Church's Tradition on the Holy Cross. *Aethiopica*, 23, 281-285.
14. Valieva, N. (2019). Nafisa Valieva, The 'Gadla Lālibalā collection of textual units': tradition and documentation. *Aethiopica*, 22, 315-318.
15. Валиева, Н. Ф. Библия И Христианская Древность. *Библия И Христианская Древность Учредители: Кожухов Сергей*, (3), 197-214.
16. Валиева, Н. А. (2022). Вакф Тушунчаси Ва Тарихдаги Вакф Ташкилотлари Ҳақида. *Oriental Journal of Social Sciences*, 2(2), 107-114.
17. Худайназаров, Ф. (2024). Кичик Бизнес Субъектлари Фаолиятини Ривожлантиришнинг Назарий Асослари. *Iqtisodiyot va ta'lif*, 25(2), 335-340.
18. Раупова, Н. Б., & Саттаровна, F. Z. (2022). Эрозияга Учраган Типик Бўз Тупроқларнинг Агрофизикавий Хусусиятлари Ва Сув-Физик Хоссалари. *Ijodkor O'qituvchi*, 2(24), 585-589.
19. Саттаровна, F. Z., Маърирова, М., & Арзиқулова, С. (2023). Суғориладиган Типик Бўз Тупроқларнинг Морфологик Кўрсаткичлари. *O'zbekistonda Fanlararo Innovatsiyalar Va Ilmiy Tadqiqotlar Jurnali*, 2(18), 627-631.
20. Xudoynazarov, F. (2023). Islom Moliyasi–Muammolar Va Yechimlar. *Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil*, 1(8), 109-114.
21. Худайназаров, Ф. (2023). Ислом Иқтисодиёти: Ибн Халдун Тавсиялари. *Iqtisodiyot va ta'lif*, 24(6), 351-356.
22. Худайназаров, Ф. (2023). Тўқима Ҳадислардан Ҳадисларни Сақлаб Қолишида Муҳаддислар Фаолияти. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3(2), 763-776.

23. Khudaynazarov, F. (2020). Political and Dynastic Relations Of Kievan Rus. *The American Journal of Interdisciplinary Innovations and Research*, 2(08), 55-64.
24. Сулейманова, Н. М., & Насруллаев, Ж. Р. О предложении и его номинативном значении. *Учёный XXI века*, 26.
25. Sattarova, D. (2023). Komunikativ Diskursning Tadqiqot Ob'yekti. *Молодые ученые*, 1(22), 41-43.